

PEMPAL Zajednica prakse trezora Koncept radionice

Mesto: Podgorica, Crna Gora

Datumi: 10. do 12. novembra 2014. godine

Uvodne informacije

Osnovni cilj PEMPAL programa je jačanje znanja i veština među stručnjacima iz oblasti javnih finansija iz zemalja članica, te pružanje podrške ovim članovima u sprovođenju različitih aspekata reformi sistema upravljanja javnim finansijama u njihovim zemljama. Osnovni alati koje ovaj program koristi u postizanju navedenih ciljeva su razmena iskustava i transfer znanja između učesnika.

PEMPAL Zajednica prakse trezora identifikovala je nekoliko tema koje su od prioritetnog značaja za njene članove. Jedna od tih tema je i reforma računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru. Navedena tema je od posebnog značaja za zemlje članice PEMPAL-a, pošto većina ovih zemalja ili već sprovodi reformu svojih sistema računovodstva i finansijskog izveštavanja, ili je u procesu dizajniranja reformi ovih sistema. Obuhvat reformi koje su u toku ili u planu razlikuju se od zemlje do zemlje, ali u većini slučajeva reforme podrazumevaju prelazak na širu primenu elemenata obračunskog računovodstva i uvođenje nacionalnih standarda računovodstva javnog sektora u različitim fazama usklađenosti sa međunarodnim standardima računovodstva javnog sektora (IPSAS). O odabranim aspektima ovih reformi već je bilo reči na nekoliko različitih događaja Zajednica prakse trezora. Pristupi integraciji budžetske klasifikacije i kontnog okvira bila je glavna tema na sastanku male grupe održanom u Dušanbeu u oktobru 2010. godine. U aprilu 2011. godine, Zajednica prakse trezora održala je tematski sastanak o prelasku na IPSAS, u kombinaciji sa regionalnom konferencijom na istu temu. Plenarna radionica pod nazivom "Politike i prakse računovodstva javnog sektora" održana je u novembru 2012. u Bakuu, u Azerbejdžanu.

Zajednica prakse trezora primenila je novi pristup u obradi tema računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru, osnivanjem tematskih grupa za razgovor o konkretnim pitanjima u okviru ove opšte tematske oblasti upravljanja javnim finansijama. Početkom 2013. godine osnovana je posebna grupa koja se bavi različitim pitanjima integracije budžetske klasifikacije i kontnog okvira. Ova grupa je završila svoj rad izradom dokumenta pod naslovom "Integracija budžetske klasifikacije i kontnog okvira – dobre prakse u zemljama članicama Zajednice prakse trezora". Pored ovoga, Ukrajini je pružena pomoć u procesu izrade novog kontnog okvira. U septembru 2013. godine, u Skoplju su osnovane tri nove tematske grupe koje se bave temom računovodstva u javnom sektoru: (i) Računovodstveni standardi u javnom sektoru; (ii)

Računovodstvo javnih sredstava; (iii) Konsolidacija finansijskog izveštavanja. Tokom sastanaka održanih u Skoplju i Tbilisiju (u februaru 2014. godine), ove grupe su izvršile ocenu stanja reformi u ovim konkretnim oblastima i utvrdile prioritetne teme za diskusiju u grupama. Takođe, sve tri tematske grupe su razvile i konkretne akcione planove. Grupe koje se bave temama računovodstva javnih sredstava i konsolidacijom finansijskog izveštavanja nameravaju da izrade konkretne smernice za koje se očekuje da budu od koristi računovođama javnog sektora iz zemalja članica Zajednice prakse trezora. Osnovni cilj grupe za računovodstvene standarde je pružanje pomoći svojim članovima u domenu primene IPSAS standarda. Od poslednjeg sastanka održanog u Tbilisiju, grupe su održale nekoliko video-konferencija, koje su predvidele u svojim akcionim planovima. Akcioni planovi svih grupa predviđaju organizaciju jednog događaja na jesen 2014. godine, na kojem bi trebalo da izvrše ocenu napretka ostvarenog od trenutka formiranja, kao i da diskutuju o prioritetnim temama u neposrednom kontaktu. Izvršni odbor Zajednice prakse trezora odlučio je da organizuje zajednički sastanak u novembru 2014. godine, pruživši na taj način priliku svim grupama da prodiskutuju o svojim temama i na zasebnim i na zajedničkim sesijama. Predstavnici Ministarstva finansija Crne Gore izrazili su spremnost i interesovanje da budu domaćini ovog sastanka u Podgorici, glavnom gradu Crne Gore. Izvršni odbor Zajednice prakse trezora prihvatio je ovaj predlog i doneo odluku da se sastanak održi u periodu od 10. do 12. novembra 2014. godine u Crnoj Gori.

Ciljevi

Opšti cilj događaja u Podgorici je da pruži članovima Zajednice prakse trezora priliku da razmene iskustva u sprovođenju unapređenja u oblasti računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru u zemljama članicama. Događaj će, takođe, pružiti priliku svim učesnicima da se upoznaju sa ulogom i funkcijama trezora Crne Gore i da saznaju više o praksama računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru u zemlji domaćinu.

Najveći deo programa rada ovog događaja biće posvećen zasebnim sastancima tri tematske grupe, koje će raditi svaka po svom individualnom programu rada.

Sadržaj

U skladu sa tradicijom sastanaka Zajednice prakse trezora i na osnovu dogovora postignutog sa domaćinima ovog događaja, sastanak će početi pozdravnim govorom rukovodstva Ministarstva finansija, posle čega će biti prikazan sistem upravljanja javnim finansijama i uloga i funkcije trezora Crne Gore, kao i prezentacija trenutnih praksi računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru i pitanja i problemi koji se javljaju u ovoj oblasti. Prvi dan sastanka završiće se grupnom diskusijom iskustava zemlje domaćina.

Crna Gora je trenutno u fazi izrade Strategije za uvođenje obračunskog računovodstva u javnom sektoru, te su njeni predstavnici izrazili veliko interesovanje za aktivnosti radne grupe ZPT o računovodstvenim standardima. U ovom trenutku, računovodstvo u javnom sektoru u Crnoj Gori vrši se na modifikovanoj gotovinskoj osnovi po kojoj se primanja priznaju u trenutku kada su naplaćena, a troškovi kada su isplaćeni, ali uključuje i docnje. Neki od najvećih izazova sa kojima se suočava Crna Gora u sklopu priprema za prelazak na računovodstvo na obračunskoj osnovi uključuju i razvijanje klasifikacija institucionalnih sektora, usklađivanje kontnog okvira, uvođenje inventara sredstava i uvođenje jedinstvenog registra imovine, te usklađivanje informacionog sistema. Za Crnu Goru je takođe važno da obezbedi usklađenost sa ESA 2010 standardima izveštavanja, budući da je ova zemlja kandidat za članstvo u EU.

Prva polovina drugog dana biće posvećena sesijama koje su pripremile tematske grupe o Računovodstvu javnih sredstava i Konsolidaciji finansijskog izveštavanja i na kojima će biti izložene prezentacije zemalja članica i eksperata iz Zajednice prakse trezora. (Po preliminarnom planu, predloženo je da Hrvatska, Gruzija i Kazahstan održe prezentacije u grupi o Računovodstvu javnih sredstava, a Rusija i Bugarska u grupi o Konsolidaciji finansijskog izveštavanja).

Zasebni sastanci sve tri tematske grupe počće tokom poslepodneva drugog dana i nastaviće se i pre podne trećeg dana. Ovi sastanci će se odvijati u po posebnim programima rada sačinjenim za svaku od grupa. Grupa o *Računovodstvenim standardima* će se temeljnije pozabaviti planovima Crne Gore; imaće prilike da čuje nove informacije od drugih članova grupe o njihovom napretku i da razgovara o analitičkim instrumentima koji mogu biti od pomoći u sprovođenju priprema za uvođenje računovodstvenih standarda. Grupa *Računovodstvo javnih sredstava* će nastaviti diskusije započete u Tbilisiju i tokom dve videokonferencije održane u junu i oktobru 2014. godine¹. Od ove grupe se očekuje da fokusira svoj rad na razvoj Priručnika o politikama i procedurama za računovodstvo javnih sredstava. O nacrtu ovog Priručnika diskutovano je tokom videokonferencije u junu, kada je nacrt i usvojen. Grupa o *Konsolidaciji finansijskog izveštavanja* nastaviće rad na razvoju Smernica za konsolidaciju finansijskog izveštavanja u javnom sektoru. Rad na razvoju ovih smernica počeo je u Tbilisiju, izradom modela smernica, a nastaviće se na grupnoj videokonferenciji planiranoj za septembar 2014. godine². Očekuje se da će do sastanka u Podgorici članovi izraditi nacrt nekoliko delova ovih smernica. Potom će grupa diskutovati o ovim nacrtima i dogovoriti dalje korake u smeru završetka izrade smernica.

Stalni članovi sve tri tematske grupe biće pozvani da prisustvuju sastanku u Podgorici. Očekivani ukupni broj učesnika je oko 45, uključujući eksperte i oko 10 predstavnika zemlje domaćina. Format sastanka će biti neformalan, s ciljem da se

¹ Videokonferencija ove grupe predviđena je za septembar 2014. godine.

² Videokonferencija ove grupe predviđena je za oktobar 2014. godine.

podstakne debata i stimuliše aktivno učestvovanje predstavnika zemalja. Radni jezici događaja biće ruski, engleski i bosansko-hrvatsko-srpski, uz obezbeđeno simultano prevođenje.

Pripremu događaja i njegovo sprovođenje fasilitira resursni tim Svetske banke u saradnji sa Zajednicom prakse trezora: Elena Nikulina, vođa tima za PEMPAL program; Ion Chicu, operativni savetnik PEMPAL-a i Mark Silins i Michael Parry tematski savetnici PEMPAL-a.

PRELIMINARNI PROGRAM RADA SASTANKA U PODGORICI

10. novembar 2014. godine

Prvi dan, pre podne

Sesija 1.

Uvod, dobrodošlica, itd.

Sesija 2.

Prezentacija zemlje domaćina o organizaciji sistema upravljanja javnim finansijama i ulozi i funkcijama trezora.

Prvi dan, posle podne

Sesija 3.

Prezentacija zemlje domaćina o računovodstvu javnog sektora i praksama izveštavanja i pitanjima i problemima u ovoj oblasti.

Sesija 4.

Grupna diskusija o iskustvu Crne Gore.

Povratne informacije i diskusija na nivou cele grupe.

11. novembar 2014. godine

Drugi dan, pre podne

Sesija 5, sadržaj priprema grupa za Računovodstvo javnih sredstava

Prezentacije zemalja i eksperata

Sesija 6, sadržaj priprema grupa za Konsolidaciju

Prezentacije zemalja i eksperata

Drugi dan, posle podne

Sesija 7

Zasebni sastanci tematskih grupa u skladu sa posebnim programima rada.

12. novembar 2014. godine

Treći dan, pre podne

Sesija 8.

Nastavak rada po zasebnim sastancima tematskih grupa.

Priprema grupnih izveštaja za prezentaciju i diskusiju na plenarnom sastanku.

Treći dan, posle podne

Sesija 9

Izveštaji o rezultatima diskusija tematskih grupa.

Diskusija o budućim planovima rada.

Zatvaranje sastanka.